Τὸ προηγούμενον ἐτυπώθη ἐν τῷ Ἀθήναιον(?) τεύχ. Δ' (?)

Συνέχεια

(ἴδ. προηγούμ. Τεῦχ.)

5.

Δὲν πιστεύομεν ν' ἀνευρέθη ποτὲ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Ἑταιρείᾳ(?) κυβέρνησις τόσον ἐλεεινή(?), ἀνίσχυρος, ὑποχείριος καὶ ἀντίθετος πρὸς τοὺς ὅπου(?) πᾶσα ἀγαθὴ κυβέρνησις ὀφείλει νὰ ἐπιδιώκῃ ἐπαγγελματικὸν(?) σκοπόν, ὅσον ἡ συζητηθεῖσα μετὰ τῶν Θυλαιβριανῶν(?) μεταπολιτεύσεων. Αὕτη μόνη ἀρκεῖ νὰ ἀποδείξῃ(?) τὴν ἰδιότροπον δοξασίαν, ὅσοι διατείνονται ὅτι αἱ κυβερνήσεις εἶναι κακὸν ἀναγκαῖον εἰς τὰς κοινωνίας, διότι δὲν εἶναι ἁπλῶς ἀρνητικὸς τοῦ ἀγαθοῦ παράγων, ἀλλὰ μᾶλλον θετικὸς τοῦ κακοῦ. Ὁ τύπος αὐτῆς, καὶ τοῦτο λέγομεν ἐμπαρόδως(?), εἶναι ἀκατονόμαστος. Δὲν εἶναι μοναρχία ἀπόλυτος, διότι ἔχει συνταγματικοὺς θεσμούς· δὲν εἶναι δημοκρατία, διότι ἔχει Βασιλέα· δὲν εἶναι συνταγματικὴ πολιτεία, διότι ἔχει παντοδύναμον Μονοβούλιον· δὲν εἶναι ἀριστοκρατικὴ ἢ ὀλιγαρχική, διότι ὑπόκειται εἰς τὴν γενικὴν ψῆφον· δὲν εἶναι τέλος ὀχλοκρατική(?), διότι ἔχει Τιμαρχικὴν(?) Βουλευτοκρατίαν. Τί εἶναι λοιπόν; — Ἂν ἡ ἐπὶ τὸ κακὸν ἐπίδοσις [illegible] δὲν [illegible], ἠθέλομεν τὴν ἀποκαλέσῃ(?) [illegible] ἀλλ' ἐπειδὴ [illegible] εἶναι γραμματικὴ(?) καὶ [illegible] δυστυχῶς παρὰ πάντων, ὅθεν ἕκαστος [illegible] καὶ εἶναι ἐλεύθερος νὰ χαρακτηρίσῃ αὐτὴν ὅπως θέλει, [illegible] πάντοτε ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν Εὐρωπαϊκὴν διπλωματίαν, τῆς ὁποίας εἶναι κυρίως ἐπινόημα καὶ φιλοτέχνημα.

Πῶς δὲ εὐκόλως σχηματίζεται, εἶναι πλέον νομίζομεν τοῖς πᾶσι δῆλον. Αὕτη ὡς ἐξερχομένη ἐκ τῆς γενικῆς ψηφοφορίας, ὤφειλε νὰ εἶναι καὶ τοῦτο τέλειος(?) γνώμης τῆς γενικῆς θελήσεως, καὶ ἑπομένως ἔπρεπε καθ' εὔλογον(?) ἀπόρρητον(?) ἐκ τοῦ ἔθνους· πλὴν δὲν εἶναι τοιαύτη, διότι δὲν προκύπτει ἐξ ἐλευθέρας, ἀνεπηρεάστου καὶ εὐσυνειδήτου ἐκλογῆς· εἶναι ἀπεναντίας ἀποκύημα φατριαστικῶν(?) πλεονεκτῶν(?), ἀνερχομένη συνήθως εἰς τὴν ἀρχὴν(?) διὰ τῶν ἀθεμιτωτέρων καὶ σκανδαλωδεστέρων μέσων τῆς τε βίας καὶ τῆς διαφθορᾶς· δὲν ὁδηγεῖται ὑπὸ ἀρχῶν πατριωτικῶν, ἀλλ' ὑπὸ εὐτελῶν παθῶν καὶ προσωπικῶν ὑπολογισμῶν. Ὅτι ἐνεθρόνισε(?) ἡ ἐπικρατεία(?) τῶν ἐννόμων καὶ αἰσχρῶν ἐνεργειῶν μέσων ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας, διευθύνεται(?) Βουλευτοκυβέρνησις, ἔχω καὶ ἐλπίδας τῶν ἀπολυμένων(?) προσώπων καὶ [illegible] καὶ κακόντες(?) καὶ ἀξιομίσητοι(?) γραμματεῖς· ὅτε διάνοια ἐπιτήδειος τοιαύτης κυβερνήσεως, ὅτε ἀποκλειστικὴ περὶ τῶν κοινῶν μέριμνα τὴν ἀπασχολεῖ, ὅτε ἐνέργεια(?) ἀληθοῦς πατριωτικῆς ἐνεργείας τὴν ἐμψυχοῖ· ἡ μόνη

σκε-

συέβη τὸ βίος του καὶ ὁ μέγας μοχθὸς τῶν ἀγώνων του, ἦταν τὸ ἀ-
γαθὸν συμφέρον.

Τίνι δὲ τρόπῳ ἡ ὅλως τῶν σχηματιζομένων κυβέρνησις διοικῇ τὰ δη-
μόσια; — Διαιρεῖται αὐτὰ εἰς ἴδια μεταξὺ τῶν ἐναρίθμων ὁσαδήποτε, δύ-
ο μὲν ἔχοντα ἴδιαν ὑπόστασιν, ἀπ' ἐναντίας ἐν τούτοις ἀναμιγνύμενα
ἅπαξ διαλυόμενα, καὶ γίνεται ἑνότης καὶ ἀντίθεσις αὐτῶν θεραπαινὶς καὶ
ἡ ὑποταγὴ εἰς πάσας ταῖς ἀξίαις των. Ὡς φαινομένως μὲν διοικεῖ,
ἀλλ' ἐν πραγματικῷ διοικεῖται· ὑπαρχούσης μὲν ἐξουσίας, φανερᾶς καὶ
ἀναιρεθείσης, ἀλλ' ἐν ἀνοχῇ, διότι πᾶσα ἄρνησις αὐτῆς πρὸς τὰς διατυ-
πώσεις της, συνεπάγει καὶ τὸν βάναυσον θάνατόν της· ὑπαρχούσης ἡ ψευδῶς
καὶ σχεδὸν ἀποκλεισθείσης αὐτῆς φανερᾶ ἦταν τὸ ἀσφαλὲς συμφέρον, ἐξ οὗ
ἐξαρτᾶται ἡ ζωή της. Ἐντεῦθεν προκύπτει καὶ τὸ ἀβέβαιον ἐμπόριον
τῶν συναλλαγῶν μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῶν γειτόνων της, τὸ ὑποῖον ἐπ-
ιζημίωται διηνεκῶς καὶ ἐν ὅλῃ τῇ κοινωνίᾳ, διότι ἡ κυβέρνησις
διατηρεῖται καὶ διαιωνίζεται ἐν τῇ ἀπουσίᾳ τοῦ ἀσφαλοῦς συμφέροντος.
Ἡ ἀνεξαρτησία ἐδῶ ἐν ὅσῳ πραγματικὴ διὰ τὴν κυβέρνησιν, ἐπιζημιώνει
τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν ἐλευθερίαν τῶν συναλλαγῶν, ἐν ᾧ ἀπουσιάζει καὶ
ἡ ἀσφάλεια καὶ ἡ ἐλευθερία τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν πραγμάτων.

Ἡ ἀνεξαρτησία ἐδῶ ἐν ὅσῳ πραγματικὴ διὰ τὴν κυβέρνησιν καὶ συναλ-
λαγματικὴ διὰ τὸν τρόπον, ὁποὺ ἐνεργοῦνται αἱ συναλλαγαί, ἐν ᾧ ἄγνοια
φέρει καὶ διὰ τὰ δύο, διὰ ὀφείλεις καὶ διὰ ἀπουσίας ἐμποδισμούς του. Ἡ ἐξ-
αίρεσις αὐτῆς, ἂν ἦτο ὅμως πολυαριθμοῦς καὶ ἐκλεκτούς, μεταβάλλεται εἰς δημο-
κρατικὴν ὀλιγαρχίαν, ἐπιβαρύνει τὸν λαὸν καὶ διὰ τῶν φόρων καὶ διὰ
τῶν ἀγώνων ὑποστηρίζοντα ὑπὸ τῶν ἀντιπροσώπων τὰς κοινωνίας διὰ
τῶν αὐτῶν μέσων, εἰς τὰ ὑποῖα ἐπρόκειτο προηγουμένως καὶ ἡ χρῆσις τῆς
βίας, καὶ ἡ ἀρχὴ ἡ καταφορὰ τῶν ἀδυνάτων.

Ἡ ἀνεξαρτησία ἐδῶ ἐν ὅσῳ πραγματικὴ διὰ τὴν κυβέρνησιν καὶ συναλ-
λαγματικὴ διὰ τὸν τρόπον, ὁποὺ ἐνεργοῦνται αἱ συναλλαγαί, ἐν ᾧ ἄγνοια
ἴσαμεν καὶ οἱ ἄδουλοι διοδεύουσι τὰς συναλλαγάς, ἐν ἄγνοιᾳ ἀρχὴν καὶ
φέρει καλὰ τὰ πάθη, τὰς ὀφείλεις καὶ τὰς ἀπουσίας ἐμποδισμούς του. Ἡ ἐξ-
αίρεσις αὐτῆς, ἂν ἦτο ὅμως πολυαριθμοῦς καὶ ἐκλεκτούς, μεταβάλλεται εἰς δημο-
κρατικὴν ὀλιγαρχίαν, ἐπιβαρύνει τὸν λαὸν καὶ διὰ τῶν φόρων καὶ διὰ
τῶν ἀγώνων ὑποστηρίζοντα ὑπὸ τῶν ἀντιπροσώπων τὰς κοινωνίας διὰ
τῶν αὐτῶν μέσων, εἰς τὰ ὑποῖα ἐπρόκειτο προηγουμένως καὶ ἡ χρῆσις τῆς
βίας, καὶ ἡ ἀρχὴ ἡ καταφορὰ τῶν ἀδυνάτων.

Ἡ ἀνεξαρτησία ἐδῶ ἐν ὅσῳ πραγματικὴ διὰ τὴν κυβέρνησιν καὶ συναλ-
λαγματικὴ διὰ τὸν τρόπον, ὁποὺ ἐνεργοῦνται αἱ συναλλαγαί, ἐν ᾧ ἄγνοια
ἴσαμεν καὶ οἱ ἄδουλοι διοδεύουσι τὰς συναλλαγάς, ἐν ἄγνοιᾳ ἀρχὴν καὶ
φέρει καλὰ τὰ πάθη, τὰς ὀφείλεις καὶ τὰς ἀπουσίας ἐμποδισμούς του. Ἡ ἐξ-
αίρεσις αὐτῆς, ἂν ἦτο ὅμως πολυαριθμοῦς καὶ ἐκλεκτούς, μεταβάλλεται εἰς δημο-
κρατικὴν ὀλιγαρχίαν, ἐπιβαρύνει τὸν λαὸν καὶ διὰ τῶν φόρων καὶ διὰ
τῶν ἀγώνων ὑποστηρίζοντα ὑπὸ τῶν ἀντιπροσώπων τὰς κοινωνίας διὰ
τῶν αὐτῶν μέσων, εἰς τὰ ὑποῖα ἐπρόκειτο προηγουμένως καὶ ἡ χρῆσις τῆς
βίας, καὶ ἡ ἀρχὴ ἡ καταφορὰ τῶν ἀδυνάτων.

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ξ ὧν ἀπολεγῆται καὶ ἡ μυθρότης περὶ τὸ Τριαρίτων μᾶλλον ἀσχηστῆται· τὰ γυμνὰ καὶ ἰθυνὰ θαμνῶν διελκυόντα· δι' αὐλὰ ἄρκτοι οἱ θῆρες, οἱ λυκόδοντες καὶ δολάμενοι σφενδαμνιαὶ συβόλοχοι.

Ἐν ἰσαύλοις μελὰ τῶν μελανοχίλωνων διαλειπόντως μυθρούντων, σκιαλφομένων ὑπὸ νότου εὐηλιγίης, καὶ ἧχι διαυγέος, ἀλλὰ διαπνεομένης ὑπὸ ἀμφοτέρων πνοῶν, εἰς τὰ ὀπωπὰ φυσικῷ λόγῳ προσέθεντο καὶ τὰ ἴσαλα, τὰ ἴσαλα νὰ προσδοκᾷ οἱ χῶρα καὶ οἱ πάλαμοι αὐτῆς. Ὠφέλησαν καὶ προαγωγὴν ἐν τῷ πολιτικῷ, ἡ βλάβη καὶ ὄθνεια πρὸς τὸ ἔν ἢ τὸ ἕλκος αὐτοῦ, ἐν τοῖς ὀδοῖς κεῖται, ὃς διεμάθομεν, ὁ ἀμυθὴς πολιτικός; — Ἀμφοτέρα βεβαίως ἡ τε χῶρα καὶ οἱ πάλαμοι διαπνεόμενοι μελαξὺ τῶν δυὰ ἑκάτερα ἄκρα τῆς τε βαρβαρόκλυδος καὶ τῆς διαφθορᾶς, διὰ τὴν μυθρότητα τῆς ὁδοῦ ἐσφέρεται παθητικὴν καὶ ἐνδεχετὴν ἀσχολίαν, ἔργα τε ἦναι ἡ πενταετηρὶς τῶν γενετῶν τῆς κοινωνίας συμφερόντων, ἡ ἐσοδεία ἐπὶ τὴν χρᾶσιν τῶν μετ' αὐτῆς ἀγαθῶν, καὶ ἡ ἐν ἀκάμπτῳ ἐσωτερίᾳ πρὸς ἄρσιν δανεῖων πεφυκότος καὶ ἐνδαίροντος προσδεκτικὴν ἐνεργάσ, ἐμπαλαγέσιν ἀστικοῖς ἐκτὸς ἐφαπτόμενα ἐκτὸς τοῦ πολιτικοῦ ἐφορεῖν τῶν ἐκτὸς τῆς, ἀνεμφερῆ ὡς σύμφυτα διὰ τὸ ἀσχρὸν πολιτικὸν ἐφορεῖν ἐκτὸς τῶν συνεζευγμένων ἐξαρχῆναι, καὶ παρεμποδίζη διὰ φαλκιαζόντων [illegible] ἢ ἐνέρων καὶ δουλεύοντες ἔργον ἔσται ἐν τῷ ἀμυθῆ πολιτικῷ ἐφορεῖν ἐκτὸς τοῦ [illegible] γενετῶν ἐξαναλίσκονται, ὡς οἱ ἐνθυμαὶ δυνάμεις δεῖν ἔργα πληθύνονται. Ὁ ἐμπόρος τῶν φαλκίων ἀσφαλῆ ἐν τῷ ἐμπορεύεσθαι τῶν ἐμπορευμάτων ἐν τῶν εὐεργετημάτων ἐκείνων, ὅλως φύσιν ἀσύρτου ἐν τῶν γενετῶν καὶ φαλκιαζόντων μυθρότητα. Οἱ δὲ καιναὶ ἔξαι ἐν τῶν ὁδοῖς ἢ τὴν ἀσυλίαν τὰ πρεσβύτερα χῶρα, προσβεβλημέναι ἐκ τῆς ἐμπορίας σύμφορα ἐν τῶν προφυτεύτερα δημοσιαρικῆς, συναπολεγῆται πρόφασα, τὸ ὀδοῖον μορφὸν καὶ διαλυτὴ πελάται προφυτεῖαι δομηλόφορφον, ὅλεθρον βαρβαρίζοντας, ὅλε δὲ πνεύσοντας, καὶ ὅλε ἐν τῇ ἀσυλίᾳ ἐκτὸς ἐκτὸς δοκιμάζοντας.

Τὸ ἰσχυρότερον ἀπὸ τῶν ὁδῶν καὶ τῆς ὀμφροσύνης καὶ τῶν ἐμπόρων τῶν φαλκίων ἐάσειν, ἦναι ἡ ἀσυλία τῶν αἰσθήσεως τῶν γενετῶν ἀμαθοεργίας. Τὸ αὐτόθεμα τοῦτο διαφερόμενον ὑπὸ τῆς ἀμαθοῦς ἀνθρώπων, μορφὸν τῶν ὁδαοῖα ἐκφάνει πολιτικὸν συμβάσιν, ὅλως θυσίᾳ τῶν ἀδαμαῖον ἐμπόρων ἐπὶ τὸν γενετὸν πλῆτ. Ἡ δὲ συμβάσις αὐτῆς ἐν τῶν ὁδῶν τῶν μὲν πολιτικῶν, ὅτι ἡ ἐξάπαινος τῶν διαπόντων ἦναι συνάγει τῶν καθυπόβλητον τῶν, τῶν δὲ ἀρχῶν, ὅτι ἡ ἐξαπάλαιον ἦναι ἀναμὲ ἐμπεσεῖν θῆμα ἐπὶ αὐτῶν ὑπὸ τῆς κοινωνίας πρὸς ἑαυτὸν τῶν ὑπὸ ῥεύσιν, καὶ τῶν διμερῶν ἄκρων, ὅτι ὀφείλατο νὰ διμερῶνται καὶ ἄφι-

ἀφηφᾶ τὰς ὑπερηφάνους ἀξιώσεις τῶν φατριῶν, καὶ ν' ἀπέχωσι ἀπὸ τὸ κομματι-κὸν πνεῦμα, τὸ ὁποῖον δημιουργεῖ ἐντὸς τῆς γενικῆς κοινωνίας, ἄλλας μι-κροτέρας ἀντιζήλους καὶ πολλάκις ἐχθρικάς, εἰσάγει τὴν σύγχυσιν εἰς τὸ δο-ξασμός, καὶ διαδίδει φοβερὸν γόνιμον μισαλλοδοξίας καὶ ἀδικίας.

Ὅταν ὅλη κοινωνία τις καταλήξῃ καὶ διάκειται εἰς τὸ δυσάρεστον αὐτὸ σημεῖον, τότε καθίσταται καὶ μᾶλλον δυσκυβέρνητος καὶ δυσμεταχείριστος, διότι οὔτε φρονημάτων, οὔτε συμφερόντων ταυτότης τὴν συνδέει, οὔτε ἠθῶν χρη-στότης καὶ μονιμότης τὴν διατηρεῖ, οὔτε σεβασμοῦ ἀμοιβαιότης τὴν περι-στέλλει· εἶναι ἠθικὴ ἀναρχία, ἥτις εἶναι ἡ δυσαγωγοτέρα τῶν ἀναρχιῶν. Ἕκαστος γινόμενος κέντρον ἑαυτοῦ, ἀποχωρίζεται ἐκ τῶν λοιπῶν τῆς κοινω-νίας μελῶν, καὶ σκέπτεται καὶ ἐνεργεῖ πῶς νὰ ὠφεληθῇ εἰς ἑαυτὸν τὰ πάντα καὶ νὰ στερήσῃ τοὺς ἄλλους. Τότε καταντῶσι ἅπαντες εἰς τὸ ἔσχατον ἄκρον τῆς ἀναλγησίας, τὸ ὁποῖον ὁμοιάζει τὴν ἀπαθιότητα· τὰ ἔργα τῆς κοινωνίας καὶ τῶν μελῶν αὐτῆς, οὔτε τοὺς συγκινοῦν, οὔτε τοὺς ἐνδιαφέ-ρουν· τὰ θεωροῦσι μὲ τὴν αὐτὴν ἀπάθειαν καὶ ἀναισθησίαν, μεθ' ἧς κτῆνος θεωρεῖ ἐν τῇ ἀγέλῃ τὸ ἕτερον κτῆνος πάσχον. Τετυφλωμένοι ὅλως ὑπὸ τῆς ἰ-διοτελείας καὶ τοῦ ἐγωϊσμοῦ των, δὲν βλέπουσιν ὅτι τοιαύτη ἀποκαλυπτομένη ἀποσφαιρίζει τὴν κοινωνίαν ἐκ τῶν κοινῶν δεσμῶν, δι' ὧν αὕτη διατηρεῖται καὶ καλλιεργεῖται, σῴζει καὶ ἐφύλαξεν καὶ ἤδη φροντίδες καὶ προσπάθειαι το-σούτων, αὐτὴν καὶ τὴν ὅλην κοινωνίαν εἰς κίνδυνον καὶ βέ-βαιον ὄλεθρον, διότι ἀπολείπει αὐτὴν ἄθροισμα ἀτόμων καὶ οὐχὶ ἑνότη-τα ἐθνικήν.

Εἰς τοιαύτην ἀποσύνθεσιν, ἤγαγον τὰ πράγματα αἱ ἀπὸ τῆς Ὀκτωβρια-νῆς μεταπολιτεύσεως διαδεχθεῖσαι αὗται κυβερνήσεις· ἀπώλεσαν πᾶν ὑγιές, γνή-σιον καὶ ἀγαθὸν στοιχεῖον τοῦ προηγουμένου πολιτεύματος των, καὶ ἀντικατέ-στησαν ἤδη σαθρόν, νόθον καὶ ἐπιβλαβὲς ἔθιμον. Τὸ ἀπαίσιον πολιτικὸν αὐτῶν σύστημα, ἐδηλητηρίασε καὶ ὅλας τὰς λοιπὰς τῆς κοινωνίας σχέ-σεις καὶ ἐνεργείας. Ἀντὶ δὲ νὰ χρηματίσῃ εὐεργετικὸν καὶ προοδευ-τικὸν τὸ πολιτικὸν πρόγραμμα, ἐχρημάτισε καὶ διατελεῖ πολέμιος καὶ ὀ-πισθοδρομικός. Ἡ ἀληθὴς ὅμως καὶ πατριωτικὴ τῶν κυβερνήσεων πο-λιτικὴ σπεύδει νὰ κάμνῃ ἄνδρας, ἡ δὲ φαύλη καὶ τυραννικὴ φρον-τὶς νὰ κάμνῃ δούλους· ἡ πρώτη πληθύνει, ἐνισχυροποιεῖ καὶ βελτιοῖ τὰ κράτη, μορφώνει πολίτας εὐρώστους, θαρραλέους, φιλοπάτριδας, συνετούς, ἐλευ-θέρους καὶ εὐγενεῖς· ἡ δευτέρα ἐρημώνει, ἐξασθενεῖ καὶ δυστυχεῖ αὐτά, δημιουργεῖ δούλους πονηρούς, θρασεῖς, ἀγενεῖς, ἀνηθίκους, ὑποκριτὰς καὶ ἐπαίτας χαμερπεῖς. Τὰ κράτη τῆς πρώτης διατηροῦνται καὶ προ-άγονται ἐξ οἰκείας δυνάμεως καὶ ἐνεργείας· τὰ τῆς δευτέρας ἐξ ἀλλο-

τρίων

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

μὲν ἐκεῖ καὶ προγενεστέρας. Ἡ παλαιότης δὲ ταῦτα ἐσήμαινεν ὡς τὸ ἔθος ἐν
δημοκρατίαις. Διὰ ταῦτ' ἐνδιαβρισταὶ μελαγχολικώτεραι ἐγένοντο μᾶλλον πρὸς
συντηρητικότητα καὶ τὴν τῶν ἐγχωρίων.

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἐπιπέδου δὲ τὸ ἡμέτερον διαπεπλεκτὸ αὐτὸν συμπόρατος, ἀνέφαινεν
καὶ ἀνέπαυεν χαρακτῆρα ἐπαναζαλωτὸν, καίτοι ἐν τῇ διανοίᾳ ὄντως
γενέσεως, ἢ ἦν ἐνδυναστὸ, ἦν ἐπιτρέπετο εἰς πλοῦ ν' ἀποδυθῶσι γὰρ δό-
ξαν, διὰ μετὰ τῶν μελαγχολικῶν δὲ ἀπῆσαν σχεῖν εἰς ἀνθρ, ἀλλ'
ἐν ἀμφοτέροις, εἰς τῶν ὄντων τὰ ὑγρὰ καὶ τῶν θερμῶν ἐποιοῦν σάρ-
κα δὲ τὰν αὐχένα, ὡς καὶ ἐν τῶν ὄγκων ἐπιούσης αἰσθήσθη. Ἐνῦ δὲ τὰ
τῶν ἀλεκτρίδων δοκιμεῖον φροδαραπαστικὸν ἐφευδίσθη τὰ σῆμα, κα-
λέσαν ἐπιστρεπτὰς καὶ τὴν χόρα, διὰ τὸ μὲν δοκιμάσαι ἐνδύ-
σθαι ἢ ὑδέρμιον χρέος, τὸν δὲ ποικιλίαν ἐδέβαπτον ἐν ἀμόρια βάφ
καὶ ὄγκον ἐν τῶν παραγεμιστέραν αὐτῆς ἴργάσαν. Θυσίαι γένη
δυναλέγομαι καὶ νόμοις δυλαπαιρινόμενα πρὸς τὰ προσδοριστέα
κέρδη, ὑδὲ τῶν ὄδολον ἐξαιρεθῆναι καὶ κατρίας ἢ ἀξιοπράστα
καὶ ἢ δοκιμὴ τὸ ἔθνος φάγειν τὸ ἔδαβε καὶ ἢ ἀνεξαρτησία
ἐν τῆς ἐσιτοποίας, καὶ ἀναλόγως ὀνόματον ἐξιλεπτίαν δικέμεν καὶ
ὀφγῶν.

Ἀξιόμα ὅμως μαθηματικὸν καὶ ἐκπαιδευτικὸν ὑδόρχη ἐν τῇ
συλλογῇ ἐπιστημῶν, ὅλα τὰ ἔθνη τρόπον ὅτου ἔντιμα ἀμφότερον τὸ ἐ-
φεύρεσιν ὑδὸ τῶν ἄλλων. Τὸ ἐπιφανὲς ἐκάλεσαν τὸ ὄμμα ἐμαγ-
γάνευε τὸ ἄγγλος καὶ τὸ ταῦτ, καὶ ἐν ἐξ ἑαυτῶν μεγαλύτερος ὅσος ἐλ-
λος ἐξεύρου καὶ θέμι νὰ ἐμφανίσθη ἐξ αὐτῶ. Ἐπὶ δὲ τὰ μὴν ἴδιος
ἢ μικροσκοπικὸν καὶ ἢ θέσις μας, οὐ πρέπον ἐπιβαρύνος, διὰ μι-
ας ἢ ἄλλην ἀρόγαν μᾶς ὑδύναν καὶ ἐς ἀμφοτέρους διαφυγάς. Ἡμῖν ὅσον
ἐμφανίσθη ἀρὸς ἐς ἐξαιρέτας ὑδ' ἄλλων, τόσον ἦταν ἐμᾶς ὀλιγό-
τητος, ῥᾳθυμίαν καὶ ἐξυπηρετημένας. Ἂν δὲ ὅσα ὑδύρξεν ἀναγ-
καῖα ἢ χρεῖος τῶν ἀμυνῶν ἴσθαι, σύμφορον ἦταν, ὡς ἀρὸς ἢ-
καῖα ἢ χρεῖος τῶν ἀμυνῶν ἴσθαι, σύμφορον ἦταν, ὡς ἀρὸς ἢ-
μᾶς ἐπάγκειν, ἀναγκαιοτέλη, καὶ διὰ βάθρων ἡ τέλη νὰ ἐπὶ-
γεγράφειν, θέλομεν αὐρεθῆ ἐν τῇ ἐξηγήσῃ τῶν λογαριασμῶν ὀ-
μᾶλλον ὀλιγὰ καὶ ἀναλαγράνειν. Ἐπὶ δὲ ἀναδυχθῆμεν ἴδη
καὶ ἐδὶ τῶν νόμων.

Οἱ Ἕλληνικοὶ νόμοι ἐς τοὺς ὅτοιτος συμπεριλαμβάνομεν καὶ τοὺς συλλο-
γαλικὰς θεσμοὺς, ἔχει δεσμὸν μαλαγμῶν, οἱ μὲν ἀγνοὶ, δοκιμοὶ καὶ ὁ-
γανικοὶ ἀνάμιον μερίας ἐς τῶν ἀνθρώπων, οἱ δὲ θεμελιώδης, ἢ συν-
δαγματικοὶ ἐν τῶν λεγομένων τῶν Ἑλλήνων ἐθνικῶν συνηθειῶν. Τὰ συμ-
φέροντα ἐσωτέρως καὶ τὰ ἔκτα ἄλλων, δεδομένα καὶ ἐμμένοντα ὑδὸ

νό-

νόμων, συνταχθέντων τῶν μὲν πλείστων ὑπὸ ἀλλοτρίων εἰς ἐποχὰς διεζώ-
σας ἀφ' ἡμῶν, καὶ ὑπὸ ἀνδρῶν ἀγνοούντων πρακτικῶς τὴν χώραν καὶ ὀλίγον ὑπὲρ αὐτῆς ἐνδιαφερομένων· τῶν δὲ λοιπῶν ὑπὸ ἐγχωρίων εἰς ἐποχὴν πρόσφατον, καὶ ὑπὸ ἀνδρῶν γινωσκόντων τὴν χώραν καὶ ἀγαπώντων αὐτήν: Η ἐκ διαφόρων λοιπὸν καὶ ἀντιθέτων πηγῶν προκύπτοντες οὗτοι νόμοι, διάκεινται εἰς ἁρμονίαν; Εἶναι κατάλληλοι πρὸς τὴν χώραν ὑπὲρ τῆς ὁποίας ὑπεβλήθησαν; Ἐφαρμόζονται ἀκριβῶς καὶ ἐν ἴσῳ μέτρῳ τὰ δίκαια τῶν κατοίκων. Συντελοῦν πρὸς βαθμιαίαν παιδαγώγησιν καὶ ἀναμόρφωσιν αὐτῶν καὶ τῆς κοινωνίας; Εἶναι ἐν ἑνὶ λόγῳ καλοί, γόνιμοι καὶ προστατευτικοὶ τοῦ πολιτισμοῦ παράγοντες; — Ἂς ἴδωμεν.

Η πρὸς ἀλλήλους τῶν νόμων ἁρμονία τότε εἶναι ἐφικτὴ καὶ ἐπιτυγχάνεται, ὁσάκις αὐτοὶ εἶναι ἔργον, ἔστω καὶ πολλῶν ἀτόμων, πλὴν σοφῶν καὶ ἐμπείρων, συνεργαζομένων ἐν ἑνότητι πνεύματος, ἑνότητι μορφῆς καὶ γνώσει τῆς χώρας, ἣν προτίθενται νὰ ὀργανώσωσι καὶ τακτοποιήσωσιν, ἄνευ τῶν ὅρων τούτων, τὸ ὡραῖον αὐτὸ πλεονέκτημα, τοσοῦτον ἀναγκαῖον πρὸς τὴν μονιμότητα καὶ εὐφυεστέραν τῶν νόμων ἐνέργειαν, εἶναι δυσεπίτευκτον, ἵνα μὴ εἴπωμεν ἀκατόρθωτον. Τούτων δὲ ὅρων μὴ ὑπαρχόντων εἰς τὴν Ἑλληνικὴν νομοθεσίαν [illegible] τελείως καὶ ἀνομίαν αὐτῶν κατανοητῆς ἡ δυσαρμονία, ἡ ἀσυναρτησία, αἱ ἀντιφάσεις καὶ τὰ κενὰ ὑποπίπτει ἀμέσως. Ἐπειδὴ [illegible] πρωτότυπον καὶ ἡ [illegible] καὶ ὁ [illegible], ὅστις [illegible] νομοθεσία. Σήμερα δὲ εἰς τὰ ἁμαρτήματα ταῦτα, προστίθεται καὶ τὸ ἔλαττον τῆς ἀκαταλληλότητος, διότι τί εἶναι οἱ νόμοι τῆς Ἀντιβασιλείας;

Αὐτοὶ εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μία πιστὴ ἀντιγραφὴ καὶ πλήρης Γερμανογαλλικῶν νόμων, ὧν ἡ ἀρχὴ ἐκείνη ἠθέλησε νὰ ἐμπλουτίσῃ εἰς χώραν μόλις ἐξερχομένην ὡς νήπιον ἐκ μακραίωνος τυραννικῆς δουλείας, καὶ ὡς ἐρείπιον ἐκ πολυετοῦς καταστρεπτικοῦ πολέμου· ἐφαντάσθη νὰ ἐκγερμανίσῃ καὶ ἐκγαλλίσῃ διὰ μιᾶς καὶ ἐξ ἐφόδου τὴν Ἑλλάδα, περιβάλλουσα καὶ σπαργανώνουσα γυμνὰ καὶ ἀμόρφωτα νήπια μὲ ἐνδυμασίαν πολυτελοῦς τελείου καὶ μεμορφωμένου ἀνδρός, χωρὶς νὰ σκεφθῇ ἂν ἁρμόζῃ ἢ ὄχι εἰς τὴν θέσιν καὶ τὸ ἀνάστημά του.

Πιθανὸν οἱ νόμοι ἐκεῖνοι νὰ εἶναι τέλειοι, ἢ τοὐλάχιστον καταλληλότατοι πρὸς τὰ ἔθνη, ἐξ ὧν παρελήφθησαν· ἀποκατασταθέντα πρὸ αἰώνων καὶ προηγμένα ἀρκούντως εἰς τὸν πολιτισμόν, εἶχον βεβαίως καὶ νομοθεσίαν ἀνάλογον, ἣν βαθμηδὸν ἐπεξειργάζοντο συνεχῶς πρὸς τὴν ἑκάστοτε καὶ ἠθικὴν αὐτῶν κατάστασιν, καὶ εἶχον προαγάγῃ μέχρι τοῦ σημείου, εἰς ὃ παρέλαβεν αὐτὴν ἡ Ἀντιβασιλεία.

Ἤδη

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

πλὴν δὲ διηύρισεν, λοιπὸς καὶ δραπετὴς συνεδόμενος, ὅτι ἠδύνατο νὰ
σωθῇ ὡς λέων καὶ ἐγὼ ἀν ἐσὲ ἀπάνας ζωντα ἐὰν τὸ μράλος βαρ=
ύῃ δυσοδιορῇ, ἤμην ἀμόρφωτον, ὄμως ἀμόρφωτον ἔχοντα σχέσις, μεμελημένα συμφέ=
οντα, καὶ προσεκτικὰ, μ' ὅλα τὰ ἔξοχα αὐτὰ προλεγόμενα, σλῖς δι=
καίας ἔλεγε.

Ὁ λαὸς τῆς ὄρνις, νομίζομεν, ν' ἀναλύσῃ ἀναλόγως τῆς δεινοπαθείας
καὶ πόνων παλαιάσεως, ἐξ ἧς ἐξήρχετο, ἢ προφῆτις παληρχὰς μὲν ἐλαφρὰ καὶ
πρὸς λῦσι δυνάμενα ἀρμόσα, ἔφερεν νὰ μεταβάλῃ καὶ αὐξάνῃ παλὰ τὸ
μέτρον τῆς προσδοκωμένης ἀνακουφίσεως του. Εἶναι καὶ οἱ λαοὶ ὡς τὰ ἄτομα
μέρη τῆς προσδοκωμένης καὶ ἐπιποθουμένου παλὰ λύσι διάφορον αὐτῶν ὑ=
πόστασιν καὶ ἐμπιστεύονται παλὰ λύσι διάφορον αὐτῶν ἐπιχείρησιν καὶ
λῶν ἐχθρῶν καὶ ἐμβριθῶν δυσχερειῶν, ἀλλ' ὅτι λῦσι ἀληθῆ καὶ ὁριστικὴ δι=
συμβαίνει, ἐφάνησαν δ' ἐμφρεῖς καὶ τῇ ὄντι δὲ σοφὸν καὶ μεγαλοφυὲς ἦν
ὅπερ ἐπεχείρησεν ἡ προφῆτις, ὅτι καὶ ὁπωσοῦν ἐπὶ πλεῖον χρόνον καπὼς δι=
ρύεσθαι· μάλιστα φρονοῦμεν, ὅτι καὶ ὁπωσοῦν ἐπὶ πλεῖον χρόνον καπὼς δι=
ρύεσθαι ἠδύνατο καὶ ἀσφαλῶς νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς νέαν μέθοδον ἐμβολῆς, δυσκό=
λαχθῶσι καὶ ἀσφαλῶς νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς νέαν μέθοδον ἐμβολῆς, δυσκό=
λως δύνανται νὰ λάβωσι φρονήματα, ἐὰν δὲν ἐμπαλαιώθησαν, ἐπιφέρουσι βλά=
βας μεγάλας καὶ δεινὰς ἡ μέθοδος αὕτη, ἐὰν δὲν ἐμπαλαιώθησαν, ἐπιφέρουσι βλά=
βας μεγάλας καὶ δεινὰς ἡ μέθοδος αὕτη, ἐὰν δὲν ἐμπαλαιώθησαν, ἐπιφέρουσι βλά=
δεῖ βαθέως ἐπιπλῆται μετὰ λύσιν ἄπαξ ἡ ἄλλως καὶ δὶς ἀνθάλων ρέ=
βδου μυρτώσασα καὶ συμπεσοῦσα ἐπὶ τὸ ἔδαφος ἐσήμερον ἐχί λῶν παρο=
ξυσμῶν ἀφ' ὧν ἐπάσχετο καὶ ἐν ὅλῳ εἰς λῶν ἐπὶ καὶ λῶν δεινοπα=
λῶν τῶν Παπαφλέσσα.

Τοιοῦτον ἦν τοιοῦτον καὶ εἰς ἐμὲ ἐφάνη πρὸ λῶν μὲ λῶν ἀμφιβολιῶν πόρων
ὃς ὁ Ἀνδρέας ἐβάδισε νὰ ἐπιβῇ εἰς αὐτὸν, χωρὶς νὰ λάβῃ οὐδ' ὅλίγ=
λῶν ἐν τῇ ἀσυναλλάκτῳ φάσει καὶ μορφῇ αὐτῶν, καὶ λῶν προλέγων δημοσιευ=
μάτων αὐτῶν.

Ἂν ἐχρησιμεύσασι ἐσοχὴ ἐνδοχὴς δὲ λῶν βαθμιαίαν ἀνάπλασίν λων,
αὐλὴ ὅλο βεβαίως ἢ λῶν χρησιμεύσεών αὐτῶν, δι' ὧν προφχόμενος εἰς νέαν
πόρον, ἀσυνδέτως καὶ ἐσπαλάλαγον λὸν πειλεμιστὴν καὶ ἀσύνδετα λὰ
ῥάκη λῶν παρεληθότων λαυγμάτων δηλῶν αὐτοῦ. Ἦλθ γὰρ ἀδόκητος,
δυνάμενα νὰ λάβῃ λὸν παλάμνιον δόλα λόγον, ἔχοντα ἐν ὅπλῳ καὶ
λὰ ὁριστικὰ λῶν προσδοκωμένων συνεχῶς, ἐὰν ἐσκληύγχανε καὶ παλάμν=
λον ἐκφοβήσων. Καὶ παληρχὰς μὲν ἐσύνεχεν εἰς ἐνδοχὴν δόλον, ὅμως τὸ
ἀδιάκοπτον καὶ ἀξεδιάλυτον πιπτόντων, λὸν ἀπεστέρησαν λαχάν, ἐξ αὐτῶν,
καὶ ἐκ λῶν ἐθνικῶν καὶ συνειδῶν δορυφόρων, ὧν ἦχε ἀγκράξ. Ἀλ' δυνά=
μεις λῶν ἐκτὸς, ἄλλως γενναίως καὶ ἐμφρονεστάτως λὸν συνέστησαν πα=
λὰ λὸν ἀγῶνα καὶ λὸν ἀσυναλλάκτου, δὲν ἐκρύβησαν, παλὸν ἀνάγκαν
λὸν συνεργούντων, μελὰ λῶν αὐλῶν ζώνων, καὶ ἐμφανεῖς καὶ περὶ λῶν πα=
ντοίων διαφόρους καὶ προαγωγὸς αὐτὸ. Ἀλ' μελὰ ταῦτα ἀναστε=
χθέντων ἐνὸς αὐτῶν ἀνεξήγλαν καὶ λὰ συνάλλαγα συμφέροντα, ἔβλαψαν
καὶ=

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

μαρίας τοῦ Ελληνικοῦ.

Ἂν ἡ Ἀντιβασιλεία συνεμορφώθη πρὸς τὰ ἄρθρα τοῦ Συντάγματος, ἔθεσε βεβαίως ἐγγύησιν θεμιτὴν καὶ νόμιμον ἀναπόφευκτον πρὸς τὴν τήρησιν καὶ τῶν τόσα μεγάλων ἐπωφελῶν διατάξεων, καὶ βαθμηδὸν δι' αὐτῶν ἐμφυλιθεῖσαν εἰς ὅλη τὴν ἀγαθὴν εἰς τοὺς στασιαζομένους Ἑλληνας, ἡδύνατο νὰ ἐπιφέρῃ ἐξ ἐφέσεως καὶ μεγίστην ὠφέλειαν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἐθνικῶν χρημάτων. Ἀλλ' αὐτὴ ἐδόκει νὰ ἀρέσῃ ἐξ ἐφέσεως καὶ μεγίστην, ἄνευ τινὸς διαιρέσεως, εἰς χάρας ἀπεριγράπτου καὶ πρὸ πολλοῦ πεπιεσμένους, ἄπαντα ἐχειδὸν τὰ σπέρματα τῆς ἐφαμιλλήσεως ἐπὶ τῇ κτήσει ἀγαθῶν ἐπιτηδείων εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἐθνικῶν δυνάμεων, ἀνακεφαλαιώσεως εἰς τὴν νόμιμον καὶ τὴν ἐθνικὴν ἀντιπροσωπείαν, ἐξαφανίσεως τῆς ἐπιμόνου ἀπεχθείας τῶν πολιτῶν πρὸς ἀλλήλους, ἐπιστροφῆς τῶν ἐξορίστων καὶ ἀμνηστείας τῶν ἐπὶ πολιτικοῖς ἀδικήμασι καταδικασθέντων. Ἡ ἀναλάμψις, ἀσύνετος καὶ πόθος αὐτὴ σχεδὸν ἐχρησίμευσεν ἔνιοτε ὡς κίνητρον ὁρμαλαρμικὸν τὸ ἔθνος ἀπαιδεύτως καὶ ἀρρόβδην, ὅλως καὶ χύδην δυστυχῶς τὰς ἰδέας μας, καὶ ἐς ὅλα μέχρι τίνος χρόνου θέσιν ἐπιρέπεις ἀλλ' ὅμως ἦτο καὶ τῶν ἐγχειρίσεων οἱ μελαγχολίαν θεμιτὴ καὶ ἀόριστος.

Μέγα πανδέχειον καὶ ἀσυνάρτητος συνέχεια καὶ ἀπορίμητος ἀμηχανίαν ὑφαίνουν, σκιάζουσι ἔτι ἐν ταπεινοφροσύνῃ, ἔτι ἐν μικρᾷ πανοδοξίᾳ, καὶ ἄρθρα ἀμφιβόλως μεταξὺ τῶν μερῶν. Καὶ οἱ συνταγματικοὶ ἐν γένει θεσμοὶ, καὶ οἱ ἀφορισμοὶ τῆς πολιτείας διαπαντὸς ἀγάλλουσι τοὺς καὶ ὀργανικοὶ νόμοι [illegible] ἐπιτηρήσεως σαλφάλεια, ἐ[illegible] σχηματίζουσι πρὸς [illegible] ἐθνικὴν ὁμοφωνίαν καὶ τὴν ἀσφάλειαν τῶν χρόνων τῆς πανοδοξίας μεγάλων ἐπιτηδείων, ἐξ ἀμηχανίας, ἔτι ἐκ δόξης ἀρχομένης.

Οἱ νόμοι, ὅμως ἵνα ἦναι ἐμβόλια λοιπὸν, ἔχω καὶ ἄνευ πανδημοσιώσεως, ὀφείλουν νὰ ἔχουν μεταξὺ τῶν ἄρθρων καὶ τοῦτα τὰ δύο χαρακτηρισμὰ, 1ον νὰ ἦναι σαφῆ καὶ γενικοὶ, ἵ ὅτι ἦτον νὰ ἦναι ἔνδοξοι, καὶ 2ον νὰ ἐφαρμόζωνται ὅπου καὶ ἀμεταβλήτως, διότι καὶ ναὶ τὰ διάφορα ἴσια ἐγγράφια, νόμοι διὰ ὑγίζουσιν, ὅσον ὑπῆρχαν ἐν ὑπάρχῃ, καὶ τοιοῦτον ἄμεσθον διὰ ὑπάρχῃ, ὅσον ἡ δημοσιότης σωφρόνως διὰ τὸν δημότην. Ἐπομένως, ἡ ἔμφασις τῶν νόμων συν-

σύμφ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

σάρκας καὶ τῶν διαφόρων παθημάτων, τῆς ὀδύνης ἐκείνης ἐγένετο ἐκ τῶν δακρύων, ἃ ἔκλαυσεν τὸν Λάζαρον ἐν τῇ τοῦ θανάτου φρικτῇ ἀγωνίᾳ, ἐκ τῶν ἱδρώτων τοῦ Θεανθρώπου καὶ Σωτῆρος τῆς ἡμετέρας ψυχῆς, ἐξ ὧν ἡ μὲν ἐλευθερία ἐκ μεγαλωτάτου δανείου τῆς ἁμαρτίας ἐδανείσθη, ὁ δὲ πατρόθεν αὐτὸν ἀλλ= ἀντ, ἀδίκημα καὶ ἄδικον τῶν σφετεριστῶν.

Ἡ ἐσοδορυξία, ἡ ἐσονομία καὶ ἡ ἐλευθερία φαίνονται μὲν ὑπὸ τῶν ἡμετέρων νόμων παθεκφερόμενα, ὄχι πάντῃ συμφωνοῦντα, καὶ ἄτοπον ἐν τῇ ἐφαρμογῇ ἐκφέρεσθαι ἢ ἐρμηνεύεσθαι· ὑπὸ τὸ σχῆμα= τα αὐτῶν διατάττονται οἱ σπανιαγενέστεροι ἄνδρες καὶ ἄλαξες. Διὰ τῆς σφενδόνης, μεταβιβάζομαι τοὺς σοφιστὰς εἰς ἀμφοτεράμων, ἀγκυρίζον= ται δὲ ὅπλα καὶ παλαιστρίτας ἐξ ὧν ὁ ἀγγαδόλος, ἀνδράσι γρά= μμασι ἔχων τέλος, ἀδουλωρίαν τῆς κοινοσύνης, τοῦ ὑποζεύγου καὶ τῆς ἐφορείας· συνίθως, ἡ φαυλότης ἐμπαθίζεται καὶ ἐκ τῆς τοῦ σοφίσματος αὐτῶν τῶν Θήρων οἱ Ἥρᾳ διαφέρειν, καὶ σαράβασιν τῆς ἐσοδοφίλης ἢ ἐκ τῆς τοῦ ζεφυρίου ἔξοδον. Ἡ μονορε= λεῖς λέαν ἀναμεμέα καὶ ἀκίνδυνος τὸ ὑπὸ ὑφιστορέως ὑστερῆσθαι, μεθ= λάβεται εἰς σρουφόρους καὶ διαβάλλεται εἰς ὑφιστορέως. Ἡ διά= σπεργος τῶν ἱματίων καὶ σοβαρὸν γυμνοῦ, μαθητὴ τοῦ σοφιστοῦ, ἐκ τοῦ ἀμφίσφορα ἐκφάσεως μονορεῖ καὶ ἐκφοβεῖται ἐκ τῆς ἐπ= ἀμφιεσμένης, καὶ πάλιν καὶ ἐκφοβεῖ τὸν ἐκ τῆς ἐφορείας ὑπηρέτην ὑπὸ φωνῆς, φόβου καὶ σκότους. Ἐν τῷ συνδεσμῷ τῶν ἐφορείων τῶν παλαιστρῶν τέλη δικάζει μόνον τὸ ἐκκοινθῆ ἐσοδοφίλης, καὶ εὐτυχὲς καὶ σπουδαιοφυθῆ καὶ σροαχθῆ ὅσα σοφιστοῦ.

Διὰ τῆς δευτέρας ἡ δικαιοσύνη καὶ ἐν τῷ νόμῳ καὶ ἐν τῇ ἐφορεί= ᾳ ἀναγράφεται σοφίσματος εἰς σρουφόρους. Εἰς τὴν διαγὼν καὶ ἀσθενῆ ἔνεκα ἀνοχῆς καὶ ὑπερβαίνοντα δικάζοντος γίνεται κατόρθωσις. Εἰς σύ= δειν δὲ ἕνεκα ἀφιστῶν, οὐθαιρέτων σαρεφρονεῖν καὶ μεταπαιστῶν συγκρίνεται, καὶ ἀναδικάζονται ὑπὸ τῶν ἐφετῶν καὶ τὸ καλέρου σωφρονοῦντος, ἐκδικάζεται εἰς σχῆμα σερισσὸν σαρὰ ἐχθρὸν ἐγγύνου, τότε λα= χόντα ἐν τῇ διεξαγωγῇ τῶν δικῶν.

Διὰ τῆς τρίτης λέξως ἡ ἀλορεσία καὶ σοφιστὴ ἐκφρᾶσα, μεθ= ἑρμόττεται ἐκ αἰσθήσεως ἀσέβειαν καὶ σαραγνοίαν· ἐκ σαρὰ δικαία δικαίως πλησίον ἢ φόβῳ ἢ ἀρετῆς ἀναμαρτήτως,

„Ἐν δὲ τῇ ἐμῇ ἡρέᾳ πανὸς, ἠδὲ καὶ ὀθρύς."

Ἡ ἀραιότης, ἡ αἰθάλη, ἡ σροσοχὴ, ἡ ἐσθεσις, ἐκμορφοῦνται ὡς ε= λευθερία· καθὼ ἡ κίλοδικία καὶ ἡ καθόχρως τῶν ἐχθρῶν ὡς δικαι= οσύνη καὶ ἀνδρία· σχῆμα ἐναίσιον ἐλευθερία· ἄνευ λόγου, καὶ ἀρο= βαίνουσα σεσωφρονῆ τότε ἄξια ἔχειν, ἡ βαρβάρου, ἢ ἀγνοοῦντα κα= κὸν

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

νῶν συμβιώσεις.

Τοιοῦτοι θεσμοὶ καὶ νόμοι καὶ ἠθικοῦ κινήμενοι, ἀντὶ νὰ προσκολλῶσι τὴν ἀνθρώπης εἰς τὴν πατρίδα, καὶ νὰ τὴν συνενόνωσι μὲ ἀδελφικὴς δεσμὴς, καθιστοῦν αὐτὴν μισοπάτριδας, πολεμίης, ἀπαιτητικὴς, δυσπίστης, ἀδίκης καὶ ἐγκαϊτάς· ἀντὶ νὰ ὑπερετῶσι καὶ προάγωσι τὸν πολιτισμὸν, ἀντιστρατεύονται παῤῥησίᾳ καθ' αὐτοῦ. Ὅτε πρὸς βαθμιαίαν μόρφωσιν καὶ τελεοποίησιν τοῦ ἀτόμου καὶ τῆς κοινωνίας συντελοῦν, ἢ τε πρὸς διάπλασιν χρηστῶν ἠθῶν, καὶ ἐξευγενισμένων τρόπων ἐξωτερικῆς συμπεριφορᾶς. Τοῦτο ἕνεκα παρατηροῦντας ἡσέτι ἐν τῇ χώρᾳ ἐπαισθητὰ τὰ ἴχνη τοῦ παρελθόντος δυλοπαρούσιν βίου. Εἶναι λοιπὸν καὶ οἱ νόμοι ἐν καὶ ἡ συνέρνησις, ἀρνητικοὶ μᾶλλον παράγοντες τοῦ πολιτισμοῦ. Ἂν ἐπιλαφθῶμεν ἤδη καὶ τῆς ἐρεύνης τῆς ἠθικῆς τάτε δυνάμεως ἀφορώσης τὴν θρησκείαν καὶ τὰ γράμματα.

—

(ακολουθεῖ)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Συνέχεια

(Ἰδ. προηγούμ. Τεύχ.)

Ζ

Ἡ θρησκεία εἰς τὸν ἀρτιγέννητον τῆς νέας Ἑλλάδος λαόν, δὲν ἐγεννήθη καὶ ἀνεπτύχθη βαθμηδὸν [illegible] ἦλθε οὐδὲ θεσμοφόρον, ὡς εἰς πρωτο-[illegible] τινα καὶ ἀγρίαν φυλήν· ἦτον ἤδη πρὸ αἰώνων συγκαταλεκτικὸν τῆς ἐθνικότητός του στοιχεῖον, διότι ὑπὸ τῶν πρώτων θείων κηρύκων της ἐποτίσθη εἰς τὰ ὑγιῆ αὐτῆς νάματα, ἐβαπτίσθη ἐν τῇ ἱερᾷ κολυμβήθρᾳ, ἐφωτίσθη εἰς τὰ ὀρθὰ δόγματα καὶ ἀνεπλάσθη διὰ τῶν εὐαγγελικῶν ἀληθειῶν της. Αὐτὸς καὶ κατὰ τοὺς πρώτους αἰῶνας τῆς θρησκευτικῆς ταύτης ἀναπλάσεώς του, ἐχρημάτισε διὰ τῶν θεοπνεύστων Συνόδων καὶ ὁ θεσμοθέτης τῆς παγκοσμίου Ἐκκλησίας, ὑπὸ τῆς ὁποίας καὶ ἐκη-[illegible] οὐ μόνον [illegible] ἐν τῇ δόξῃ του, ἀλλὰ καὶ ἐσώζετο ὡς ὑπὸ κιβωτοῦ σωτηρίας.

Ἦτον ἡ σκέπη καὶ τὸ καταφύγιόν του ἐν τοῖς δυσπαθήμασί του, ἡ παραμυθία καὶ τὸ θάρρος του ἐν τῇ [illegible] του, ἡ διαφυλάττουσα αὐτὸν ἄσβεστος λαμπὰς ἐν τῷ σκότει τῆς [illegible]. Ἦτο τὸ μοναδικὸν σχεδὸν [illegible] ἐξ οὗ μόνον [illegible] καὶ τὸν ἐθνικὸν χαρακτῆρα του διετήρει, καὶ τὰ ἤθη του [illegible] καὶ τὰς παραδόσεις του [illegible] καὶ τὴν γλῶσσάν του διέσωζεν. Ἦτο [illegible] ἀκαταμάχητος δύναμις, ὅλος καὶ ἐν τῇ ἀναγεννήσει του παρίστατο, [illegible] ἀγῶνα μετ' αὐτοῦ προκινδυνεύουσα. Τὰ ποικίλα, ἄπειρα καὶ ἀνεκτίμητα αὐτῆς εὐεργετήματα ἐχρημάτισαν σωτήρια καὶ ὡς πρὸς τὴν ἀπολύτρωσίν του, καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐν τῇ [illegible] ἐθνικὴν μόρφωσίν του. Ἦτο ἐν τῇ ἀποκαταστάσει του ἡ χριστιανικὴ ὀρθόδοξος θρησκεία του ἐν ἦτον ἀρχῆς ἐν σύστημα διδασκαλίας, ἐν αἴσθημα, μία πίστις, καὶ μία ἐνέργεια, ἦτο διοίκησις ὡς ἦτο καὶ ἐν τῇ δουλείᾳ του. Εἶχεν ἀρχηγόν, ὑπουργούς, ἱεράρχας, προσόδους κ.τ.λ. Ἐκυβερνᾶτο ὅλον ἀνέκαθεν [illegible] καὶ κατὰ διαδοχὴν μεταδιδομένη. Ἦτον ἐν ἄλλαις λέξεσιν Ἐκκλησία θεσμοθετημένη, παραδεδομένη, παγιωμένη, αὐτοτελὴς καὶ ἀναπόσπαστος ἐκ τῆς ἐθνικῆς αὐτοῦ ὑπάρξεως.

Φυσικώτατον λοιπὸν [illegible] ἐν τῇ δόξῃ, συναρμοσθεῖσα ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἐχρημάτισε καὶ συνεργάτης κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς ἀποκαταστάσεως τοῦ ἔθνους μεγάλως. Αἱ ἀρχαῖαι αὐτῆς ἀρεταὶ [illegible] ἐπέβαλλον [illegible] πρὸς τὴν ἐθνικὴν τῶν πραγμάτων σύστασιν, καὶ τὴν βαθμηδὸν τῆς χώρας ἀναδιοργάνωσιν, διότι καὶ ἡ διοίκησις αὐτῆς καὶ τὰ ὄργανά της ὡς μᾶλλον [illegible] καὶ [illegible], εἶχον καὶ ἱκανότητα ἀνωτέραν καὶ ἐνδιαφέρον μέγιστον· πρόνοιαν καὶ σύνεσιν

πρὸς

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ορὸν ἀοσόβιον παλὸν σιαρδήν. Φαιδήαν καὶ θρησκευτικὸν ζῆλον ορὸς δεδοσιν τῶν θείων ἀληθειῶν. ἐσοδεύαν αὐτὴν καὶ διηνεκῆ ορὸς αὐτὴν καὶ ἀγῶνν ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς σοφείας, καὶ χρηστὰ καὶ ἐνάρ-γεια ἤθη, δι' ὧν καὶ οἱ αὐτοὶ ἐσεφανώνοντο καὶ ἡ γαλήνη ἐνισχύ-ετο, καὶ ὁ γενικὸς σεβασμὸς ἐφυλάσσετο. Πλὴν μετὰ τὴν μετανοήσι-σιν μερικῶν, λαὶ σάνλα ἀναλράσποσαν καὶ μετενοήθησαν.

Ἡ Ἐκκλησία ἐν μὲν τῷ ὀργανισμῷ τῆς ἔμενεν ἡ αὐτή, ὡς ὠργανίσθη ἐν τῇ ἐποχῇ τοῦ διοικητοῦ ἐν τῷ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ ἀποχωρισμοῦ, ἀλλ' ἐν τῇ δομικῷ αὐλῷ καὶ τῇ συχάρῃ τῆς ἱεραρχίας της παιδόσει, ἐκεῖ ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν σχεδὸν ἀποσυνηθίζεν. Παραπορεύεν καὶ αὐ-τὴ ἐκεῖ τῆς συγχρόνου χρηματοληψίας, καὶ συνάμα ἐσπρεζορεύεν ἐκεῖ μετὰ ἀοιβηλικῆς καὶ φαλμαζικῆς σοφιλικῆς, παλαιβάσα ἐκεῖ ἐγγὺς καὶ ἐν τῇ σνεφαλικῇ ἐνεργείᾳ δεκεξάρλικον χαρακτῆρα, ἐνθένδε λὰ ἀγνὰ καὶ αἰσχρὰ ἤθη, καὶ ἀνεδρύοσα ἐγ σίχνρα τὴν ξηρα-νίαν, ἀσήκωσεν πᾶσαν γοιλήν, καὶ ἀσολεχρεαλικὴν ἐκεῖ ἐπὶ τῆς συγχλή-σεων ἐκείνων. Ὁ ἐκκλησιὸς ἄνθρωπος, ὅσος δροσάνλαν ἐκ αὐλῆς μεταρσία, ὡς ὁ ἐξαλρικὸς ἐκεῖ τῆς σοφιλικῆς [illegible] δηίου σνεφραλικὴν καὶ ἠθι-κὴν ἐσοικοδόρησιν χαρνάγ, [illegible] ἐσανοίγ τὴν ἀξίαν καὶ λὰς ἀρε-λὰς ἐκείνας, αἵλινες ἄμολε καὶ [illegible] ἐκόσμει καὶ ναθίζανεν σεβασὴν καὶ λὰν ἀθικὴν βλασφημίαν ἐπὶ [illegible] χλεναν ἐκεῖ ἐκόσμ αὐστηρὰς λέσεις μαρτυρῆς. [illegible] σνοιλο μᾶλλον ἐν τῇ ἐποχῇ ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἡ ἐκ τῆς ἐνεγέσης τῆς ἐκκλησίας, δι-ὅτι ὁ ἐκκλησιὸς σήμερον ἐκ ἀπόλειαν καὶ λὰ ἐνοκλειρέα σο-χλικὰ, ἐκόσμει σανλὸ λὸ ὑγιέσερον αὐλῶν μέσον.

Ἡ ἐκκλησιαλικὴ καὶ χαρὰ, ἡ σκανδαλώδης καὶ ὑβρὶς ἱεροσυλιῶν ἐκ τῆς Ἐκκλησίας αὐλὴ δεδομένης, συνεχῆ δεινῶς παλὰ μέγα-μικρὸς καὶ ἐκ ἐκ λὰν ἐξουθένησιν λὸ ἐν τῷ πράξει θρησκευτικὸ πιόθημαλος, ἐκ λὰν ἡσύχασεν ἐκ τῆς θερμῆς χαλρίας, καὶ ἐκ λὰν σαραλυσίαν ἐκ λῶν χρηστῶν ἠθῶν. Ἐδεὶς ἐναγγελικὸς κόσμος μελεξὶ ἐκκλη καὶ ἐκείνης ἐσοχῆ. μὲν ἀσχὴ ἐσόσιρεσιν καὶ καθ' ἕξιν ἐσεδόχετο ἐπόσβαν ἐσοκρα-ίαν σανλαχῦ. Τοιαύλη σοφιλὴ σαρέχῃ καὶ ἔλεγον ἀφορμὴν ἐκ ἐκ λῆς καληγείας καὶ ἐκ λῆς ἐχθρότητος νὰ ἐσιδέβεναι ὁ μόνον καθ' αὐλῆς, ἀλλὰ νὰ καλαφέρνται καὶ καλὰ λῆς θρησκείας, ἐκ νὰ ἦλον αὐλὴ ἐσεύθε-νον διὰ λὰς καλαχρήσεις λῶν ἐσκρελῶν ἐκ, αἵλινες ἐσχάλως καὶ ἐκ μᾶλλον ἐσοχλοσλασιάσθησαν καὶ ἐσερέθησαν σὰν ὄρνεα, ἕνεκα ἐκ ἀνορεύων καλαζάσεων, ἐκ ἂν σχῆμα ἐσάρχειν δεκέχν, ἐκόλα χάριν φαλμαζικῶν λόγων καὶ μεμφομοιρολοξιῶν, ἐκονομικῶν ἐκεῖ ἐκκλησιαλικὴ ἄλλη ἐκκρέμεια. ἀκλὶ νὰ σοφασίσωσιν ἐκ ἐκ ἐκκρέμειαν καὶ ἄξιον ἐσίσκοπον, καλεκρονόνλο ἀσανακλᾶν ἐκ λοῦ κορμαλικοῦ

ἐκ-

σιλροσύνη, αἵτινες ἐφρόντιζον ὑπὲρ ἑαυτῶν καὶ ὄχι ὑπὲρ τῶν ποιμνίων.

Καὶ συνεπληρώθησαν μὲν ἤδη αἱ ἐλλείψεις, ὡς θέλει, διεξήχθησαν, συμπληρωθῇ καὶ αἱ λοιπαί, πλὴν ὄχι ἀδυνατεῖ ὑπὸ καλλιεργημένων προσώπων, ἀλλ' ὑπὸ εὐνοουμένων τῶν ἀνωτάτων ἀρχῶν ἢ συναλλαττομένων μετὰ τῶν φατριῶν. Ἐνῷ ἡ Ἐκκλησία ἔχει σήμερον ὑπὲρ πάντα ἀνάγκην ποιμένων ἀνεξαρτήτων καὶ ἀλλοτρίων ὑπὸ πολιτικὰς ἐπιρροάς, εὐσεβῶν, φιλαρέτων, ἐγγραμμάτων, κατόχων τῆς τε ἐπιστήμης καὶ τῆς θύραθεν σοφίας, κοσμουμένων ἔργῳ καὶ λόγῳ ὑπὸ τῶν εὐαγγελικῶν ἀρετῶν, καὶ ὅλως συμπεπληρωμένων καὶ ἀφοσιωμένων πρὸς τὴν πρόοδον καὶ ἀκμὴν τῆς πανταχόθεν καὶ τώρα ἐπιβουλευομένης Ὀρθοδόξου καὶ κινδυνευούσης Ἐκκλησίας, εἰς ἣν καὶ ἡ τάξις, καὶ ἡ θερμὴ λατρεία καὶ τὰ ἤθη [illegible] ἐκπαιδεύθησαν. Ἐξ ἐκ τῆς καταπτώσεως, λοιπὸν καὶ παραλυσίας ταύτης ἐξήρχετο, ἡ δ' ὀλιγωτέρα ἐξωτερικὴ ἐπιρροὴ ἐκκοσμικευθεῖσα καὶ ὁ ἄλλως ἰσχυρότατος καὶ γονιμώτατος, ὅλος τὸ ποιμαντικὸν φρόνημα· ἐξεταζόμενον ὑπὸ τῆς ἰδέας αὐτοῦ διαμαρτυρίας, ἀλλὰ τῆς πολιτικῆς ἐπιδράσεως.

Τὰ Γράμματα εἶναι, ὡς καὶ ἀνωτέρω διελάβομεν, ἡ σπουδαιοτέρα καὶ χρησιμωτέρα τοῦ ἔθνους δύναμις, διότι ἐκ τῆς παιδεύσεως αὐτῆς [illegible] καλλιεργημένης [illegible] καὶ ἐσωτ[illegible] [illegible] ἐν τῇ κοινωνικῇ συμβιώσει. [illegible] Ἑλλὰς καὶ ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην, καίτοι ἀργῶς ν' ἀναφωνήσῃ, ἐξερχομένη ἐκ τῆς δουλείας της, ὡς ὁ [illegible] τοῦ Εὐριπίδου: „Ἦτο νεκρὸν „[illegible] καὶ [illegible] [illegible]. Εἰσήρχετο ἐν τῷ κόσμῳ καὶ συμπαρελάμβανε ἐν τῇ χορείᾳ τῶν ἐλευθέρων ἐθνῶν ὡς ἄνηβος νεανίας ὅστις προσέρχεται καὶ καταγράφεται ἐν τινι ἐκπαιδευτηρίῳ. Εὐτυχὴς ὅλος καὶ [illegible], ἐὰν τύχῃ διδασκάλων ἱκανῶν καὶ ἐμπείρων ἐνδιαφερομένων περὶ αὐτοῦ, βιβλίων ἠθικῶν καὶ καταλλήλων, διδασκαλίας σαφοῦς καὶ εὐμεθόδου, καὶ συμμαθητῶν μεταδιδόντων κοσμιότητος καὶ ἀγαθὰς ἕξεις, διότι τότε, ἂν εἶναι ἐπιδεκτικὸς καὶ κάτοχος φυσικῶν προτερημάτων, θέλει ἀναμφιβόλως ταχέως προαχθῇ καὶ μεγάλως ἐπιδοθῇ. Ἀλλ', ἐὰν τὰ ἐναντία τῶν συμβαίνωσιν, ἡ μόρφωσις του, ἂν δὲν εἶναι προβληματική, θέλει ἔρχεται τουλάχιστον βραδεῖα, ἀτελής, πλήρης ἐλαττωμάτων, καὶ τότε μᾶλλον ἢ ὀφελείας πρόξενος. Μόνη ἡ φύσις, ἡ φιλοπονία καὶ ἡ ἐπιμονὴ δύνανται μέχρι τινὸς ν' ἀναπληρώσωσι τοὺς ἐλλείψεις τὸ δὲ παίδευμα χαλεπώτατον εἶναι, ὅτι καὶ αἱ ἐλλείψεις αὗται τῶν ἄλλων, θέλει ἴσως ἀποτελέσθαι καὶ ἡ ~~αὐτὴ~~ μόνη αὐτόν.

Εἰς

Εἰς λοιπὸν χειδὸν δύσιμον θέσιν εὑρέθη δύσιμος καὶ ἡ ἔξω
ὡς πρὸς τὰ γράμματα μεταὶ τὴν ἀνοιμαλόπλαστον. Εὐθὺς ἔμπρὸς
μεταὶ ἀπέναντι μεταὶ σαμπῆς βάσεως καὶ φιγουρατέρας· συνέστησαν
ἔχοντες, συνέλαβε παντοπωλεῖον, ἐβάπτισαν ἀμπόρους μεθόδους,
μεταμάθησαν τοὺς ἄνδρας, ἐδίδαξε τὴν ἴδια λάμνα πρὸς τὰ
σπουδαιότερα ἔθνη, ὅλην εἰς ἓν τῶν μεταὶ μικρὸν διαδό-
μων τὰς λέξας της, δεῖ ἀπομήκυνα πάντοτε τοῦ εὐθέως ὁδόν, πρό-
βεν σαμπάνιος εἰς τὰ βιομηχάνια μεταὶ σαμπῆς εὐλογέστους καὶ ὀμί-
λους πρόσωπα, δεῖξε δὲν ἐξάμεναν ὑπ' ὄψιν τὸν παντοπωλεῖον
καὶ ἔθνικὸν αὐτῆς μεταίχμιον, ὅπως μεταὶ τὸ μέλλον καὶ τὸν
ἑλληνικὸν αὐτῆς, ἐξοικονομεῖ καὶ τὰς χαρακτηριστικὰς ἢ πρό-
σφορωτέρας ὕλας· παρεπέμπετο ἀλφαβητικὴν πρὸς σκεπτικό-
μενα καὶ ἐπαναλήψεων σχέσεις ἀμφορέως καὶ ὑπὸ κατὸν
ἔξεως ἐπιφανόμενον, μεθόδους καὶ ὑφαντορεῖα ἔθνικὰ ἢ
ἀναβεβηκότα, τὸν ἰδικὸν τῶν ἐξαιρέτων μαστρικόνος
σχέσεως καὶ ἐμβρυϊκὴν μεγάλως ἐπὶ τοῦ δυθῆναι ὅλη καὶ ὁ ἀνε-
μὸς ἀνθρώπου ἦταν ὡς ὁ φοινικὸς ἄλλος ἐν ἰσορροπᾷ πλευρὰ δια-
λέγων δὲ καλοφάγελον μεταὶ ὁ ἄνεμος ἄνεμος, καὶ ὅλα ἡ ἔξις
μεταὶ μεγάλου πλοῦτος ἀναβεβηκότα ἐπὶ τοῦ ἐπιφανοῦς.

Ὁ πανεπιστημιακὸς νόμος ἦταν καὶ σήμερον τῶν συναλλάγων
καὶ ἀνάκαινον. Πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἡ μέση μόνον καὶ δραματι-
κὴ ἐκπαίδευσις ὅλων ἐβελτιώθησαν, καὶ διὰ τῶν σαμπῶν
μεταλλικῶν ὀργανισμῶν καὶ τῶν σχέσεως μεθοδικῶν ἢ προϊόντων
ἐχομένων, δεμενόντων ὄψιν ἐν βαρβαρικωτέρᾳ.

Καὶ ἐν τούτοις μ' ὅλα τὰ ἐμπόδια τὰ συστήματος, διὰ δι-
νάμενα νὰ μὴν ὁμολογήσωμεν μεθ' ἁγαμπάσεως, ὅτι τὸ ἑλληνικὸν
σπέρμα θαυμασίως μέχρι τοῦδε ἀνεδείχθη, καὶ ὅτι ἀνάρμοστα πε-
δὸν ἐσωτέρᾳ ἐν τῇ χέρᾳ γυναῖκα, ἐκ ἣν νὰ μὴ διαφεύγουσιν τὰ
τὰ ἐπαρκῆ καὶ τῶν Μουσῶν νάματα· Ἡ φυσικὴ τῶν Ἑλλήνων

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

μεν

νου εὐφυΐα καὶ φιλομάθεια, ἐκεῖ φαίνεται τὸ πρόβλημα νὰ ὑπερπηδῶσι
μέχρι τινὸς τὰ προσκόμματα, ἤτε ἐκ τῶν ἐλλείψεων τοῦ συστήματος, ἤτε ἐκ
τῆς ὀλιγωρίας τῶν Ἀρχῶν παρεμβαλλόμενα.

Πλὴν ὀφείλομεν ἐπίσης μετὰ τῆς αὐτῆς εἰλικρινείας νὰ ὁμολογήσωμεν,
ὅτι ὅλα τὰ προϊόντα τῆς διανοίας ἔν τε τῇ ἐπιστήμῃ καὶ τῇ τέχνῃ, διακρί-
νονται συνήθως ὑπ' ἐξόχου τινὸς πρωτοτυπίας, ὅτι τὰ κενὰ ἐν τῇ ἐθνικῇ
ἡμῶν φιλολογίᾳ δυσκόλως ἀναπληροῦνται. Μεθοδικὴ καὶ ἀκριβὴς τῆς
χώρας γεωγραφία μόλις εἶναι [illegible]. Χάρτης ἢ Πίναξ γεωγραφικὸς
πλήρης καὶ λεπτομερὴς δὲν ὑπάρχει· φυσικὴ τῶν ζώων αὐτῆς [illegible]
ἱστορία σχεδὸν ἀγνοεῖται· Κοινωνιολογία (Statistique) γενικὴ οὐδέποτε συν-
ετάχθη· ἱστορία ἐθνοπολιτικὴ καὶ [illegible] ἔργα [illegible], ἐντελῶς παρ-
ημελήθησαν. Κυριώτεραι δὲ ἀφορμαὶ τῶν ἐλλείψεων τούτων εἶναι, νομίζομεν,
ἡ ἀνασφάλεια τοῦ ἐθνικοῦ ἡμῶν βίου· ἡ ἀνάγκη ἥτις μᾶς ἀναγκάζει
νὰ σπουδάζωμεν τὰ γράμματα, οὐχὶ πρὸς ἐπίδοσιν αὐτῶν, ἀλλὰ πρὸς ἐπίτευξιν
βιοποριστικῶν μέσων· ἡ [illegible] ἀποφύγησις τῶν ἀλλοτρίων· καὶ ἡ χάρις περι-
δημοσιεύσεως ἢ διακρίσεως μανία τοῦ νὰ γενώμεθα πάντες συγγραφεῖς πρὶν
μάθωμεν καλῶς νὰ ἀναγινώσκωμεν. Ἡ [illegible] αὕτη, σύμπτωμα τῆς κακῶς
ἐννοουμένης ἰσότητος, ἐπικρατεῖ [illegible] περισσοτέρας ἐκτάσεως καὶ
ἐν τῇ πολιτικῇ, ὅπου πάντες νομίζουσι [illegible] διὰ πάντα!

[illegible]
ψυχὴν ἐν τῇ ἐκπαιδεύσει εἶναι δὲ μετὰ τῆς διαφθορᾶς τοῦ συμβα-
δίζει παραλλήλως καὶ ἡ ἐθνικὴ [illegible] διαλύεται εἰς πολὺ καταλ-
ληλοτέραν θέσιν. Τὸ πνεῦμα εἶναι ἐν δυσαρμονίᾳ μετὰ τῆς καρδίας· τὰ
ἤθη δὲν εἶναι μόνον ἄξεστα, ἀλλὰ καὶ [illegible] καὶ παρημελη-
μένα. Ὁ λόγος δὲ τῆς δυσαρέστου ταύτης ἀντιθέσεως, εἶναι κυ-
ρίως τὸ ἐκπαιδευτικὸν καὶ πολιτικὸν σύστημα. Ἐκεῖνο μὲν
καθόσον ἀναλαμβάνει νὰ διαπλάσῃ μονομερῶς τὸν ἄνθρωπον, ἐγ-
καταλεῖπον ἢ παραμελοῦν τὴν ἠθικὴν αὐτοῦ ἀγωγήν, ἐξ ἧς ἐξαρτᾶται καὶ ὁ ἐθνικὸς χαρακτήρ· τοῦτο δὲ καθ-
όσον προβάλλει τὸν νοῦν καὶ διαφθείρει τὴν καρδίαν. Ἡ ἐκπαίδευσις
παρέχει μὲν ἰδέας καὶ θεωρίας, πλὴν ὀλίγας διδάσκει ἀρετάς, ἄνευ τῶν
ὁποίων καὶ ἡ μᾶλλον πεφωτισμένη διάνοια, δύναται ν' ἀποβῇ καὶ μᾶλ-
λον ἐπιβλαβὴς ἢ χρήσιμος· ἡ ἐν τοῖς ἐκπαιδευτηρίοις θρησκεία καὶ
ἄσκησις τῆς ἀρετῆς, εἶναι ἡ προπαιδεία τῆς ἐν τῷ πρακτικῷ βίῳ
ἐφαρμογῆς αὐτῆς. Ὁ δὲ πολιτικὸς φατριασμὸς ἐκ φύσει ἰδιοτελής,
ἐξ ἑνὸς μὲν παραμελεῖ τὰ πράγματα, καὶ ἐξ ἑτέρου νοθεύει τὰς
συνειδήσεις, διότι διὰ τοῦ μέσου αὐτῶν δύναται εἰς τοὺς ἀγῶνας του
νὰ κατισχύῃ. Συνεπῶς τὸ μὲν πολιτικὸν σύστημα γίνεται
ὀλεθρίως τοῦ ἠθικοῦ καιροῦ παράγων, τὸ δὲ ἐκπαιδευτικὸν ἀρνητικὸς τοῦ
κατ-

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

καλῶ. Ὥς ὁ ἀπὸ τῶν γραμμάτων διαπρεπόμενος σοφιστὴς, δεῖ ἔχειν μόνον ἐλευθερίαν, ἀλλὰ χορηγίαν καὶ τὸν ἕλκοντα πλοῦτον.

Ἦσαν ὁ ἐμπρὸς συνοδισμὸς ἢ κὲ ἀρετὴν καὶ νεοτεχνίαν ἐφορᾶν ἔμελλον, ἀλλ' ἦλε λὰ γράμματα, ἦλε κὲ θεωρίαν διαιτᾶν λὸν ἀνθρωπον ἀλλ' ὁ φόβος ἦλις ἔχει καὶ ἀμελάβητος. Δὲ ἀρετιλέους, ὁ ἰδιοσυγκρασία καὶ ηἰσους, λὰ πάθη, ὁ ἔρως λῶν ἡδονῶν, ὁ φιγοπονία, βέχει πάντα ἐγ λὸ σῶμα λῶν γραμμάτων καὶ λῶν θεωρῶν, διευθύνη αὐλά. Εἶναι μὲν ἀγνὸς θὲς ἦλι ὁ φόβος ἔχει ἀμελάβητος, ἀχὶ δὲ ἔχει καὶ ἀληθοφόβητος, πάλι διὰ λῶν ἀμαρτῶν, λῶν ἀοράτων καὶ λῶν ἀμετρήτων σχέσεων, λὰ πάντα ἐπιζητᾶ γνῶναι βαθυπόνως, λαξεύοντας καὶ ἀναμορφώνοντας" γαρᾶνες ἴδιος δὲ ἦλος παιδαίνει". Ὁ πιθόλης διάκομος, ῥάθυμος, διορατικὸς καὶ ἀχαρίτωλος, ἐμαλάχθη καὶ μελετᾶται ἐς ἐπιμαχίαν, φιλόπονος, εὔρωθ καὶ ἀγριεταί, γένεται διὰ λῶν χρησῶν ἀρετῶν, λῶν ἐνδεχομένων ἀοράτων καὶ λῶν ἀναθῶν σχέσεων· ἀλλ' ἐπὶ ἐπιλογχάνειν βοᾶ λα ἐλαφρὰ ἀοράτως σπουδαῖα, ὁρᾶς καὶ ἔχειν καὶ καλὰς θεωρίας, καὶ ὀρθὰ καὶ ἀλήθη μὰ ἐπαναπαύεται· συχνάκις, ὁδῶ, μαρμάρινα ἠχὶ ἀόρατα γράμματα λωνὸς καὶ δογματέχνη, ἀλλὰ μετὰ τοῦ ἀοράτου καὶ σοβαρὰ σπουδῆ, καὶ ἄνδρας φιλοπάλεμος, δεινούς, λεπτοὺς καὶ γλυκεῖς σοφιστᾶς, λὲν δὲ ἔσω λῶν φώλων ἐς λὰ σῶμα, ἀλλὰ καὶ λῶν ἀμελάβητων λὲν μάλιστα λὸ δυσπρόσιτον καὶ ἀπροσδόκητον ἀκόμη ἐπὶ ἀναβλέχθαται ἐν γῇ καὶ ἐν θαλάσσῃ, λὲ ἐγκρατῶς καὶ λὸν ἀνθρωπον λὸ ἐμπόρευμα καὶ λὸν ναυτεμάτων.

Ἐὰν δὲ ἐγὼ ἦλος ἀμηχάνελος λῶν σχολαίων βιομηχανίας ὑμᾶς, ἐλάβον μάχη λεῖδα σοφοδόν λινα, ὁμιλᾶν αὐλὸν μᾶλλον ἐς λὸν φόβον καὶ λὸ ἐσωτερικὸν λινὸν λῶν Ἑλλήνων πνεῦμα, ἢ λὸν θεσμὸν καὶ λὸν τρόπον λῶν πολιτῶν. Καὶ οἱ μὲν δύο ἐξ αὐλῶν, ὁ λὸ ἐμπόριον καὶ λῶν ναυτικῶν, ἐπαναγαν ἀναβάσεως λῶν μέσων, λῶν παριτάσεων καὶ λὸ χρῆσιν λὸ ἐλευθέρον ἔθνεσι βίον ἐπαιδὰ ἐδί λὰ σοφὰ ἐπιτηδεύματα. Ἔργον μερικὸν αὐλῶν ἦταν ἡ σωφρονικὴ διαφύλαξις λῶν ἠθῶν καὶ λῶν νόμων· καὶ σχεδὸν ἐν ἀπὸ λοὺς ἀρχαίους ἔλεγε, ἢ ἀν ἔμαθον ὀλίγους ἔργα ἔχειν, ἢ ἀν ἔμαθον ὀλίγα μαθήματα, ἢ ὀλιγομερῆ μαθητᾶν, ἢ σύζυγον ἀληθοφιλῆν ἐλευθέρων καὶ ἐπιμελεῖς ἐπιμελητᾶς καὶ ἐπιτηδείους ἐπιτηδευμάτων, ἢ πολιτείαν εὐνομουμένην καὶ ἐπιμελῆ σωφροσύνης, ἢ νόμους ἐλευθερίας ἐπιμελεῖς, ἐδιάφερον ἐν τῷ μηδὲν καὶ ἐν τῷ πολλοῦ ἄξιον, λὸ ἐμπόριον καὶ λὸν ναυτεμάτων.

καὶ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

καὶ σημάδερον πρωΐαχθη καὶ ἐσπέρας θαύμαλα, δηλ. ἐν Σελασίᾳ
ἔστι πρὸ τῶν Ἑλλήνων ἡ σκηνοποιία αὐτῆ τὸ στρατιωτικὸ δύναμις,
ἐπὶ ἀριστερὰ, ἡμῶν, ἡμαλλόθη μετὰ τῶν Ἑλλήνων, ἔνεκα τῆς κα-
τῆς δυσκόλους καὶ τῶν χάρων πορείας.

Ἦλθεν ὁ Ἕλληνας καὶ σοντιπόλεμος τῆς διορηγανίας ἐμάλης, ἐ τῆς
μαρχίας, δεῖ σαρατάξῃ ἐπὶ αὐτῶν ἄρμα· ἡ κατάταξις αὐτῆ σα-
μεχῆ χαρακτῆρα μᾶλλον τακτικόν ἢ σρακτ., ἀφ' ὅτου ἐβεβλήθη,
σρὸ ἐπὶ ἐσοχῆ τῆς ἐκστρατείας. Αἱ ἀμμοχαλικαὶ σχέσεις
ἔνια σχεδὸν αἱ αὐταί, τὰ μαρμαρικὰ ἐμμάζα σανάρχια, τὰ χρυσαλλικὰ
μεγάλα ὀλίγα· αἱ μαρμαρικαὶ ἐσιχῆρης σοντιπόλεται· αἱ δὲ λε-
θαικαὶ μᾶλλον, τῶν αὐδόνων ἡ ἐμμαρος καὶ βαθεῖα λαμαρὰ, ἡδύ-
ναὶ καὶ ἐπὶ ἀμμοχάλικος καὶ τὰ μεμάλα νὰ σημαδευθοῦν,
ἐν μέσῃ τῆς σοντιπόλεως ἐμαλαμβάνοντο, ἐν δὲ τῶν ἑλαῶν ἡ ἀ-
δόδοι σοφράτων διερχόμενοι. ἡ ἔλλειψις τῆς μεθαμορ-
σεως καὶ τῆς διορθώσεως μεθὰ τῶν πλοίων, μεγίστη τῆς σαρα-
μεγίστης ἀθυμίας, ἐλέγετο σαρατηρήσεως ἄσκησα, ἡ ἐχυρότερα
ἐπὶ μαρμάρου ἔμμυλος, ἤτοι γῆ [illegible] γύλι σροβλημαλοῦ· ἡ ἀ-
θεμαλίσεις αὐτῆς καὶ ἐπὶ ἐσχῆρης καὶ τὰ μεμάλα μαρμάρια.
[illegible] τὸ ἐσοβούλιον καὶ τὸ ἐσοβούλιον καὶ ἐπὶ
ἀνάλογον τῆς φορολογίας, καὶ ἐπὶ μεμάλου ἄρμος μαθεῖν ἐχῃ ἐν μεμάλῃ τὰ
ἐνβρύνσεως ἀν μεμάλου ἐπὶ [illegible] ἔνεκα τῆς ὁδοῦ καὶ ἡ ἀκί-
νυμελρα ἄλλα· ἐπὶ τῆς ταυτότητος ἐπὶ [illegible] καὶ ἀσθενὴς καὶ ὀμέμου
μᾶλλον ἐπὶ τῷ σοντιπόλεμος ἐπὶ τῆς χάρας ἦτο· καὶ ἀσθενὴς καὶ ὀμέμου
μέρας. Ἐν ἐσπερίᾳ ἐπὶ τῶν σρωτεύοντων καὶ σαράδεσα ἐπὶ
ἀκίνυμελρα, καὶ ἐπὶ ἐξέρχεται ἐπὶ τὸν ἐσοντιπόλεμον ἐπὶ τῆς χάρας, θέμαται
μετ' ἐπομένης σαρατηρήσεως ἐπὶ μεγίστην διάταξιν· ὅλες ἀσάρχη μετὰ ξύ-
λης καὶ ἐμαύρων, δηλ. ἄσασα σχεδὸν ἦτο καὶ ἐμαχαίρμιλος, καὶ ἀσυ-
νυσάντος, καὶ ἐσωτέρδινος, καὶ ἐς τὰ δεξιὰ ἐν ἄμμῳ καταξάσης.
Ἡ ἀσοθαρρυνσις αὐτῆ ὄψις ἐπὶ ἀγνοσμένης χάρας, συνέλεγε τὰ μεγίστα
καὶ σρὸς ἐπὶ βράδυνε ἐπὶ σημαντικὴ ἀνάσταση, δηλ. ἔλος, ἀσὸ ἐπὶ
ἐσοχῆς ἐπὶ ἐκστρατείας, ὅλε ἀνέρχεται ἐπὶ 82ᾗ, 040, μέχρι μέχρι
ἐπὶ σύμερον, ἤλθεν ἐν διαμένῃ σοντιπόλεμος σρὸν ἐλάττ. πόλεως
κατὰ τὸ ἔμμον, καὶ ἐχὶ μετ' ἐπὶ αὐτῆ ἀναμορίας εἰς ὅλης ἐπὶ
ἐσὶ Ταρσοῦ Ἐσμύρνης.

Ἐντεῦθεν σερατεῦται τὸ ἐσπέρας σροελθόντες ἄρμα, καὶ
ἡ αὐτοσρατηγὸς ἐπὶ ἀναγνωσθέντος Ἐλλάδος ἔμμυλος σρὸς
ἐπὶ μέρος τὸ σοντιπόλεμον. Πρὸς ἐπὶ ἐξ αὐτῆς σροελθόντες

σο=

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

σαρκικά; — Ὅτι ἡ ἐλπὶς ἡμῶν συμφορᾶται πρὸς τὴν νόμον ἢ καὶ δὲν
συνεργασίας τότε δουλεύομεν, καὶ ὅλη αὐτὴ μικρὰ ἐξασκεῖ ἐπ' αὐτὴν
ἐπιρροή. Μόνη ἡ φυσικὴ δύναμις ἡμῶν ἐργάζεται σωματικά, διότι ἡ
ἐνέργειά της ἔναι ἀναίσθητα καὶ ἰσχυρότερα πάσης ἀνθρωπίνης
ἐπιτηδεύσεως. Ἡ σωματικὴ δύναμις ἔναι σχεδὸν ὑλικὴ ἀρμονία
τῶν δὲ ἠθικῶν καὶ διανοητικῶν χαρακτήρων, διότι καὶ τὸ σῶμα
μόνον μέρος ἐπιδεχόμενον, ἢ μεταβάλλουσιν καὶ εἰς θεωρίαν τὸν
σκοπὸν σαρκικόν. Εὐθὺς τότε ἄλλη πᾶσα κατὰ συμφωνίαν
πάντα ἔναι ἡ σωματικὴ, ἄλλα ἀνθρώπινα ἐπιβάλλουσα ἐν τῇ ἀ-
ναίσθητα ἔναι, διότι καὶ ὁ ἀνθρωπὸς καὶ ἡ ἀνθρωπίνη ἀλη-
γόνη ἐν τῇ ἐνάρξει, ἔναι ὡς, μεταξὺ σαρκικῶν καὶ
καὶ ἐνεργοῦσι· ἐπιφαινόμενον, δὲ ὑπὸ ἀμφοτέρων, σαρκὶ ἐν τῇ
βίᾳ καὶ τῇ σωματικῇ πράξει ἐν τοῖς πᾶσι καὶ ὀφεῖλει ἀ-
γαθῶν ἕναι, διότι ἡ κοινωνία [illegible] σαρκικὰς διὰ τοῦτο ἐπι-
κίας, προσκολλᾶται καὶ ἐν τῇ [illegible] σωματικὰ ἀναγκαίας χρείας ἢ ὁρᾶς.
ἐν δὲ τῇ λόγῳ ὅλῃ σωματικὰ, ὅλη ἐπιτηδεύεται ὅλη σχεδὸν ἀόρατα καὶ ἀνό-
μενα ἐμφανῆ ἀναγκαίως ἐπιβάλλει, ἐπιτηδεύεται ἐν τῇ
εἰς ἀλλήλους σάρκα, συμφύεται καὶ συμπλέκεται ἐν τῇ
καὶ τῷ ἐν τῇ ἑνὸς αὐτοῦ συμφύεται, συνέστηκε καὶ διαμένει ἐν τῇ
ὄντα καὶ συμπάσης τῆς κατασκευῆς, ἧς.

Ἀλλ' ἡ καθάρσις αὕτη ἐν ἡμῖν ἐστὶ ἐνδοξοτάτη θέσις
διαβαίνει σύμφωνοι δοκεῖ τὸ σωματικὸν, συμφύεται μεταξὺ δύο ἀλ-
θέλει ἄνωθεν, τότε διαπλέκεται καὶ τῆς διαθορᾶς; — Εἰὰν θεω-
ρήσωμεν τὸ δύο τοῦτα ἄκρα· τὸ δύναμις ἑκάστου καὶ ἐπιφορὰς
ἡ ἐμπειρία, καὶ τοῖς σύμφωνον τῆς χέρας σωματικοῦ, ἢ ἐν τῇ πει-
λόγου αὐτῆς, ὡς μόνον ἀναγκαῖον, ὅσον καὶ ἀναγκαῖον θεω-
μεν ἔχῃ; Ἀρετὴ μελετᾶν ἢ διαφθορά; Ὁ σωματικὸς τῆς χέρας
θὲ ἀοίκητος ἐν ἐκ ἀναγκαίου ἐξ ἀρχαίου τῶν ἄκρων, ἢ θα ἀποσυμβῇ
ἀναγκαίως μόνον ἐν τῷ ἢ τὸ ἄκρον; — Ἡ διάκρισις εἰς ἀρετὴν
μεταξὺ ἀναγκαίου, ἢ ἔχει γνῶσιν τόδε ἢ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, καὶ
παλέχῃ ὡς ὠφέλιμον καὶ ἀναλλοίωτον τὸ σωματικόν· σχεδὸν
σφοδρότερον ἔχωμεν ἔτι ἡ λόγου συμφυΐαν πρὸς τὴν νόμον
λόγῳ. Ἐπομένως ἡ καθάρσις τοῦ λόγου εἰς γαστρίμαν·
μᾶλλον ἀναγκαίου, καὶ διαλεκτῷ διαφέρει τὸ ἢ, ἔτι
ὁρᾶν ἀρχαίτερα, ἤτοι συνιστᾷ γνῶσι μᾶλλον ἐν ἀρχαίτερα

ἵνα

τὸν ἄνεμον. Ἀναπόφευκτον ἦταν βεβαίως, τὸ πόρισμα τοῦτο, ἀλλὰ δὲν ἦταν ἐλπιδο-
φόρος, ἦταν τῶν ἀραχνῶν, τῶν ὁποίων πρέπει αἱ λαὶ νὰ ἔχωσι τὸ δίκτυον, ἵνα συλ-
λαμβάνωσι καὶ χρυσαλίδας διαπεντρέχουσας.

Νομίζομεν δὲ ὅτι ἦτο ἡ πρώτη κοινωνία ὀρθοδοξίας, καὶ ἀπλό-
τητος πρὸς τὸν βαθμαίαν ἀπάτην καὶ διαστροφὴν ἀνθρώπων καὶ πρά-
γματος ἀπὸ τῆς ἀρχῆς, ἀφοῦ νὰ συμπροσφωνῶσι ἀκριβῶς καὶ ταυτό-
πρως τὸν πάντες τὸ ἀναληθές. Ἐφαίνετο ὅμως, ὅτι ἐνῶ λέγομεν ὅτι ἀρκε-
λαὸν ὅτι ἐπιστεύομεν ἔχομεν, ὅπως πρὸς αὐτὸν ἀπευθύνωμεν, ἀλλ' αὐτὸς
τὸν φύσιν καὶ σπαράσσει, ὡς λύκος ὁ ποιμὴν τῶν ἀναπαυομένων ἐ-
κείνων, τόσα ἐπέκεινα ἐφέρομεν πρὸς ἐκείνους αὐτὸ νὰ ἀφίσωμεν, καθ-
ὡτάνεται τὸν νόμιμον ἐν τῇ ποιμαντικῇ μεγαλοφυΐᾳ των ἐκάστου παρα-
γόν. Ὅθεν ἠρέσκομεν ἀναφανδὸν ἡμῶν νὰ ἀποσυρώμεθα
τὸν παλαιὸν, καὶ νέας ποιμὴν ἔχῃ, ἀλλὰ καὶ τὸ ἤδη ἐκπεπτωκὸς συ-
νεπιθέσεως σύγχρονα νὰ μεταβάλλωμεν, καὶ τὸν νόμον, νὰ μεταβάλ-
ρώμεθα καὶ ἀποδοκιμάζωμεν καὶ τὴν ἐλπίδα νὰ ἐξευρίσκωμεν
καὶ τὸν ποιμένα ἐλεύθερον, νὰ ἀφίσωμεν, καὶ τὸν μισθωτὸν
νὰ ἐκφεύγωμεν, ὅσω, τὸ ποίμνιον τὸν λύκον καὶ ἀρπαγὴν ἐσ-
ῴζων πρὸς τὸν ἀποκεκρυμμένον ποιμένα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ